

En arbetsmarknad i förändring

Sysselsättningseffekter av
ingångslön

2016-06-29

Innehållsförteckning

Sammanfattning och slutsatser

Litteraturöversikt

- Utbildning
- Relativlöner och sysselsättning
- Tidigare forskning
- Vad säger företagen?

Vad är enkla jobb?

Sysselsättningseffekter av ingångslön

Referenser

Sammanfattning och slutsatser

En arbetsmarknad i förändring – Sammanfattning och slutsatser

Sveriges arbetsmarknadsmodell är illa lämpad för chocker inom framförallt kvalifikation, något som just inträffat de senaste decennierna tack vare fallande färdighetsresultat och hög invandring från länder med lägre utbildningsnivåer. Därmed har utbudet av personer med låg produktivitet ökat utan att lönenivåerna har följt efter.

Resultat från internationella studier av färdighetsnivåer kopplat till sysselsättning visar också att Sverige har haft en relativt svag utveckling gällande sysselsättningsgrad hos lågpresterande grupper tack vare en sammanpressad lönestruktur. Tyskland, ett land som jobbat hårt med större lönespridning, har istället närmare lyckats fördubbla sysselsättningsgraden hos de lägst presterande grupperna.

Internationella jämförelser visar dessutom på att Sverige har den tredje lägsta andelen enkla jobb i Europa och långt färre än jämförbara länder som exempelvis Tyskland eller Danmark.

Tidigare forskning gällande lägre lägstalöner visar att effekten på sysselsättning är signifikant. Effekten är också växande för länder, likt exempelvis Sverige eller Frankrike, med höga nivåer av lägstalöner. Riktas förändringen i lönenivåer dessutom mot utsatta grupper ökar den ytterligare.

För att simulera hur stora effekter införandet av en ingångslön för enklare jobb skulle kunna vara i Sverige har denna rapport utgått från ett elasticitetsintervall beroende på olika förutsättningar som identifierats via tidigare forskning.

Resultaten visar att införandet av en ingångslön om 10 procent lägre än nuvarande lägstalöner skulle kunna ge upp emot 35 000 nya enkla jobb. En alternativ specifikation med borttagandet av arbetsavgiften för enkla jobb motsvarande en ingångslön som är ca 23 procent lägre än nuvarande lägstalöner skulle i sin tur kunna ge upp emot 80 000 nya enkla jobb i Sverige.

Litteraturöversikt

En arbetsmarknad i förändring – Utbildning

En färdighetskänslig arbetsmarknad

Sveriges arbetsmarknad kännetecknas av en sammanpressad lönestruktur, hög facklig organisationsgrad, generös arbetslöshetsersättning och ett starkt anställningsskydd. Vad den dock är illa lämpad för är chocker inom framförallt kvalifikation och färdighet.

Detta är också något som den svenska arbetsmarknaden har upplevt under de senaste decennierna, både på efterfråge- och utbudssidan. Det förstnämnda kännetecknas av en allt starkare globalisering och teknologiska utvecklingen som ökat konkurrensen för lågkvalificerad arbetskraft. Exempelvis har många företag valt att flyttat sin verksamhet utomlands till låglöneländer ur kostnadssyfte, d.v.s. lågkvalificerade arbeten utsätts allt mer för konkurrens på en global nivå. Ett annat exempel är att många "mellankvalificerade" arbeten har ersatts av datorer. De arbetstagare som inte har uppgraderat sin kunskapsnivå har därmed istället tvingats att söka sig till lågkvalificerade arbeten, något som ökat konkurrensen ytterligare.

Utbudssidans förändringar kännetecknas istället av fallande färdighetsnivåer som görs tydligt via exempelvis den välkända PISA-undersökningen. Detta har lett till att andelen lågkvalificerade elever som går ut grundskolan kraftigt ökat men också att testresultaten mellan elever av inhemsk respektive utländsk bakgrund har ökat.

En arbetsmarknad i förändring – Utbildning

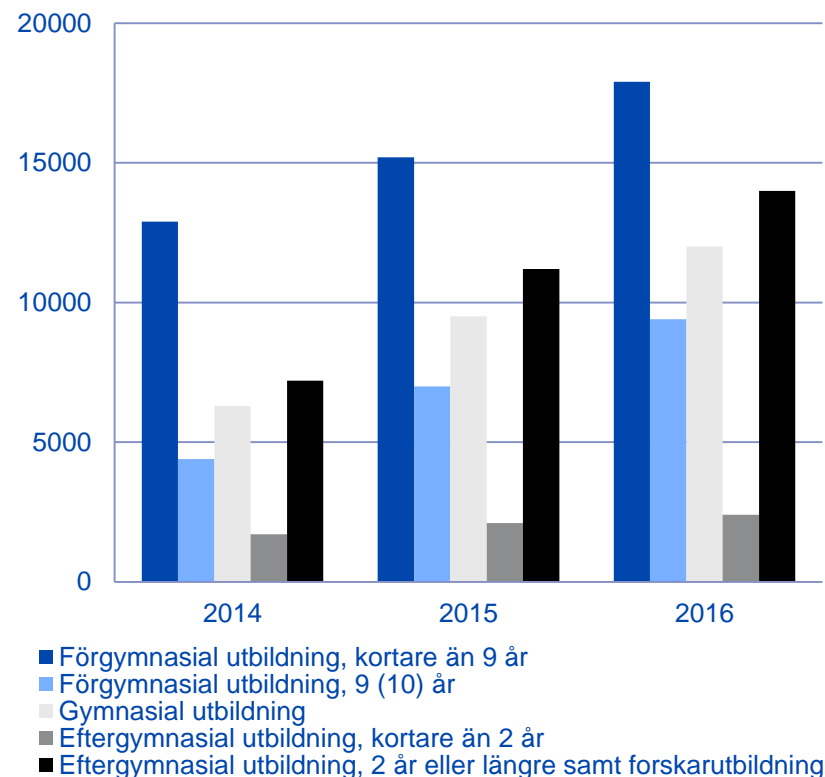
Invandrares utbildningsnivå

Även tester genomförda av OECD med avseende på den vuxna befolkningens färdigheter över tid (IALS 1994-1998 och PIAAC 2012) visar på fallande kunskapsnivåer. Sverige hade visserligen höga nivåer vid båda mätillfällena men också den största nedgång av samtliga länder som medverkade², framförallt inom åldersgruppen 16-25 år. Sverige hade också den största nedgången för personer med invandrarbakgrund där andelen inom den högsta prestationsgruppen (totalt fyra grupper) minskade från 16 till 6 procent medan andelen inom den lägsta prestationsgruppen ökade från 20 till 42 procent med störst effekt för yngre personer, AER (2016).

En annan faktor som fortsatt kommer påverka utbudet av lågkvalificerad arbetskraft är demografiska förändringar i form av invandring. Denna effekt är extra stark om majoriteten av invandringen består av flyktingar snarare än arbetskraftsinvandring eftersom dessa oftast kommer från länder med lägre utbildningsnivå och därmed har svårare att hitta jobb. Det är också något som vidimeras av Arbetsförmedlingens statistik över utbildningsnivån för de personer som ingår i etableringsuppdraget¹, se Figur 1.

Antalet deltagare som ingick i etableringsuppdraget har konstant ökat över tid och i mars 2016 uppgick dessa till ca 55 700. Av deltagarna hade endast 51 procent gymnasial utbildning eller högre. Således ökar konkurrensen inom de lågkvalificerade yrkena ytterligare.

Figur 1. Antal deltagare som ingår i etableringsuppdraget i slutet av mars månad 2014-2016 fördelat på utbildningsnivå.

Källa: Arbetsförmedlingen (2016)

¹ De andra medverkande länderna var; Belgien, Danmark, Finland, Irland, Italien, Nederländerna, Norge, Polen, Tjeckien, Tyskland, USA.

² Arbetsförmedlingens etableringsuppdrag omfattar personer som har fyllt 20 men ännu inte 65 år och har uppehållstillstånd som flykting, kvotflykting, skyddsbehövande eller är anhörig till någon av dessa. Personer som fyllt 18 men inte 20 år och saknar föräldrar i Sverige har också rätt till dessa insatser.

En arbetsmarknad i förändring – Relativlöner och sysselsättning

Prestationsnivå och sysselsättning

I och med ökad konkurrens inom lågkvalificerade arbeten bör också lönenivåerna påverkas. Enligt grundläggande nationalekonomisk teori varierar priset med nivån på utbud, så även på arbetsmarknaden. Med det menas att om det råder perfekt konkurrens på en arbetsmarknad, och utbudet av arbetstagare med låg produktivitet ökar, bör också lönerna för dessa minska.

Om så inte sker kommer istället sysselsättningsgraden att påverkas. Detta kan i Sverige exemplifieras med hjälp av att koppla ihop sysselsättningsgrad med respektive prestationsgrupp i IALS och PIAAC. Det visar att andelen sysselsatta inom den lägsta prestationsgruppen har ökat med endast 4 procentenheter över tid (från 47 procent i mitten på 1990-talet till 51 procent 2012). Sverige har därmed gått från att vara bland de länder med högsta sysselsättningsnivåer för den lägsta prestationsnivågruppen till den tredje sämsta. Det bör också sättas i relation till att vid genomförandet av IALS genomgick Sverige en enorm finansiell kris ("90-talskrisen" med ca 11 procent arbetslöshet generellt) vilket bör ha påverkat sysselsättningsgraden mycket negativt. Därmed finns det anledning att tro att sysselsättningsgraden till och med har minskat för personerna inom den lägsta prestationsgruppen.

Prestationsnivå och lön

Motsvarande analys tillåts göras med avseende på lönenivåer inom respektive prestationsnivågrupp i PIAAC. På så vis kan relativlöner tas fram mellan grupperna genom att jämföra medellönenivån inom respektive grupp med en referensgrupp (i detta fall den näst högsta gruppens medellön, prestationsgrupp 3). Resultatet ger vid handen att Sverige har den högsta relativlönenivån för den lägsta prestationsnivågruppen (85 procent jämfört med prestationsnivå 3) och lägst relativlönenivå för den högsta prestationsgruppen (110 procent) jämfört med de andra länderna som deltog i studien. Genom att tillämpa metoden på IALS kan vi också se att förändringarna har varit mycket små över tid, AER (2016).

Ovan analys ligger således i linje med den rådande arbetsmarknadsekonomisk forskning beträffande att rigida löner och ett generöst välfärdssystem medför sysselsättningsgap mellan hög- och lågkvalificerade.

En arbetsmarknad i förändring – Relativlöner och sysselsättning

Ökad lönespridning och högre sysselsättning i Tyskland

Det finns dock länder som har minskat sysselsättningsgapet mellan olika lönenivåer eller prestationsnivåer genom att tillämpa större lönespridning. Ett sådant land är Tyskland vars utveckling har studerats i en underlagsrapport till Arbetsmarknadsekonomiska rådet, Burda (2016). Från mitten på 1990-talet till och med mitten på 2000-talet hade Tyskland en arbetslöshet omkring 10 procent generellt. Numera refererar man istället till det tyska sysselsättningsundret. Denna utveckling har sin förklaring i att lönebildningen blivit mer flexibel vilket i sin tur beror på ett antal åtgärder. Exempelvis tillåts krisdrabbade företag att tillämpa lägre löneökningar än inom de centrala avtalen, hotet om offshoring till låglöneländer i framförallt Östeuropa har givit arbetsgivarna större förhandlingsutrymme, avreglering av bemanningsbranschen i form av arbetstidsrestriktioner, förmånligare beskattning för låginkomstjobb, lägre arbetslöshetsförsäkring och bidrag med större krav på aktivt arbetssökande. Dessa åtgärder har skapat en lägre nivå för individers och fackförbundens lönekrav vilket i sin tur har ökat lönespridningen och i förlängningen sysselsättning. Detta stämmer framförallt för lågavlönade grupper, än så för deltidsanställda än heltidsanställda, vars sysselsättning ökat med lägre löner.

Denna utveckling syns också tydligt om man genomför samma analys av sysselsättningsandelar och lönenivåer för

de olika prestationsgrupperna i IALS och PIAAC. I mitten på 1990-talet var relativlönerna ungefär motsvarande Sveriges (0,86 för låg och 1,10 för hög) medan de vid PIAACs genomförande varierade betydligt mer (0,73 för låg och 1,18 för hög). Gällande sysselsättningsnivåerna var dessa endast 36 procent för den lägst prestationsgruppen i IALS och 62 procent vid genomförandet av PIAAC. Således hade sysselsättningsgraden närmare fördubblats mellan mätillfällena för den lägsta prestationsgruppen, AER (2016).

En arbetsmarknad i förändring – Tidigare forskning

USA tidigt 1990-tal

Den moderna forskningen om minimilönens nivåer kopplat till sysselsättning började genomföras på den amerikanska arbetsmarknaden under tidigt 1990-tal och fokuserade på de individer för vilka förändringarna hade störst chans att påverka, exempelvis unga alternativt vuxna med lågkvalificerade arbeten. Dessa utgick främst från höjningen av det nationella minimilönegolvet 1990-1991 samt skillnader mellan individuella staters avvikelse från denna. Således användes dessa förändringar som naturliga experiment för att jämföra sysselsättningsnivåer före och efter eller genom att titta på statliga variationer. Nedan följer ett antal exempel på studier som undersöker denna period.

Zavodny (2000) för åren 1979-1993 på nationell och statlig nivå, elasticitet för tonåringar om ca -0,1. Kiel et al. (2001) för åren 1973-1995 på nationell och statlig nivå, generell elasticitet på ca -0,1 på kort sikt och -0,2 på längre sikt. För ungdomar var elasticiteten högre, ca -0,4 på kort sikt och -0,7 på längre sikt. Willams och Mills (2001) för åren 1954-1993 på nationell nivå, data från Card och Krueger (1995) som inte fann signifikanta resultat, med laggade variabler fann en elasticitet för tonåringar på ca -0,4 efter två år.

USA sent 1990-tal

Nästa våg av studier använde sig av senare data i och med en ny höjning av det nationella minimilönegolvet 1996-1997 samt återigen statliga variationer.

Neumark (2001) för åren 1995-1998 mellan stater och på nationell nivå, elasticitet för 16-24 åringar som inte var registrerade på högre utbildning med high-school-utbildning eller lägre ca -0,3. Bazen och Marimoutou (2002) använde även data från Card och Krueger (1995) men förlängde den t.o.m. 1999, elasticitet om -0,1 på kort sikt och -0,3 på längre sikt. Sabia (2006) för åren 1979-2004 på statlig nivå, elasticitet för tonåringar om ca -0,2.

Övriga världen

Även om stort fokus har legat på den amerikanska arbetsmarknaden har också många studier genomförts med avseende på andra länder. Neumark och Wascher (2004) panelstudie över flera länder för åren 1975-2000, elasticitet för tonåringar om ca -0,2. Campolieti et al. (2005) studie av Kanada 1993-1999 på provinsnivå för 16-24 åringar, elasticitet om ca -0,4. Galinda-Rueda och Pereira (2004) studie av Storbritannien 1994-2001 på variationer över regioner, inga signifikanta effekter för tillverkningsindustrin men -0,1 för serviceyrken. Abowd et al (1999) studie av Frankrike 1982-1989 (ett land likt Sverige med höga minimilöner, se Figur 2) på nationell nivå, elasticitet för män 20-24 -0,8, 25-30 -4,6. För kvinnor 20-24 -1,2, 25-30 -1,4. Bossler och Gerner (2016) uppskattar en kortsiktig generell elasticitet av införandet av ett nationellt minimilönegolv 2015 i Tyskland på ca -0,3.

En arbetsmarknad i förändring – Tidigare forskning

Litteraturöversikt

Ovan resultat kommer från Neumark et al. (2007) som genomför en litteraturöversikt av både amerikanska och internationella studier från tidigt 1990-tal till mitten på 2000-talet. Totalt analyserar de över 100 studier och kommer fram till att närmare två tredjedelar av dessa tyder på negativa effekter på sysselsättningsnivåer av höjda minimilöner. När författarna minskar ner antal studier till de som är metodiskt mest robusta (33 st) ökar andelen med negativa effekter på sysselsättningen till 85 procent. I de studier som fokuserar på lågkvalificerade arbetare ökar effekterna ytterligare. Generellt kan man också säga att de studier som använder sig av längre tidsintervaller och kontrollerar för fixa effekter över stater och tid finner negativa effekter.

Antalet studier som finner övertygande resultat som tyder på att höjda minimilöner skulle ge inga eller positiva effekter på sysselsättningen är få. Dessa studier karaktäriseras av branschspecifika analyser och som jämför stat mot stat. Även tidsintervallet spelar roll och när studierna kontrollerar för laggade effekter på sysselsättningen minskar de positiva effekterna alternativt att negativa effekter blir signifikanta, se exempelvis Willams och Mills (2001). Därmed föreligger bakgrund för antagandet att det tar tid för förändrade nivåer av minimilönen att påverka sysselsättningen.

Kritik

På senare år har en del kritik lagts fram gällande tidigare studier av exempelvis Dube et al. (2010) samt Allegretto et al. (2011). Båda menar på att många tidigare studier har dåliga referensgrupper och inte kontrollerar för regionala variationer eller negativa trender redan innan genomförandet av en minimilöneförändring. Detta kan leda till felaktiga resultat. När de kontrollerar för spatial heterogenitet genom att antingen titta på avvikelser från statlig trend eller inom-regionala-variationer elimineras de negativa effekterna på sysselsättningen eller blir positiva. Detta gäller även om man inkluderar laggade effekter.

Kritik mot kritiken

Neumark et al. (2013) menar som svar på kritiken att den metod som Dube et al. (2010) och Allegretto et al. (2011) använder kontrollerar bort så mycket av variationen att inga effekter alls finns kvar. Istället finns det mycket bättre sätt att kontrollera för spatial heterogenitet. Exempelvis är en ny och bättre metod, jämfört med att välja ut kontrollgrupper individuellt, att låter datasetet hitta matchningar. Med denna metod finner de att sysselsättningselasticiteten av höjda minimilöner för tonåringar blir $-0,3$.

En arbetsmarknad i förändring – Tidigare forskning

Nivåer på minimilönen spelar roll

En annan intressant aspekt, som Abowd et al. (2000) undersöker, är att sysselsättningseffekterna kan skilja sig från land till land beroende på nivåskillnader i reala minimilöner. De finner en hög effekt på utträde från arbetsmarknaden vid höjda minimilöner i Frankrike (ett land med höga minimilöner) men inte i USA (ett land med låga minimilöner). Denna tolkning kan vara tillämpningsbar på Sverige, ett land likt Frankrike med mycket höga minimilöner. Se Figur 2 nedan för jämförelser mellan länder.

Figur 2. Kvoten mellan minimilön och medianlön i procent för Sverige samt utvalda OECD-länder, 2007 och 2014.

Källa: AER (2016)³

³ För OECD-länderna används minimilönen för heltidsanställda, medan medianlönen för alla anställda, där deltidsanställda månadslöner omräknas till heltidsmotsvarigheter, används i Sverige. Detta innebär att minimilönebattet för OECD-länder underskattas något eftersom man utelämnar deltidsanställda, som i regel har lägre månadslöner än heltidsanställda, vid omräkning till heltidsmotsvarigheter. Minimilönen i de fyra svenska kollektivavtalen gäller en anställd som är minst 20 år, saknar tidigare branschfarenhet och arbetar i ett okvalificerat yrke. Högre minimilöner än i HÖK kan avtalas för yrken på lokal nivå. Medianlönen mäts för hela riket. Tyskland införde lagreglerad minimilön 2015. Uppgifter för detta land baseras på OECDs prognoser. HÖK och HoR Huvudöverrenskommelsen mellan Kommunal och SKL respektive avtalen för Hotell- och restaurangbranschen.

Svenska studier

Skedinger (2002) genomför en undersökning av både högre och lägre minimilöner för branschen Hotell och restaurang 1979-1999. Studien estimerar elasticiteten som skillnaden av sannolikheten att inte vara anställd nästa period vid en högre/lägre minimilön mellan de som påverkas av lönevariationen jämfört med de som ligger marginellt över dessa i lön. Denna uppskattas för tidsperioden 1979-1991 vara ca 0,6 för alla arbetstagare och ca 0,8 för tonåringar. Motsvarande elasticitet för en minskad minimilön 1981-1991 var -0,8 för alla arbetstagare men något lägre (-0,6) för tonåringar. Således uppskattas effekten vara större för minskade minimilönenivåer jämfört med ökade generellt. Anledningen till detta är mest troligt anställningsskydd som gör det lättare för arbetsgivaren att anställa jämfört med att avskeda arbetare. För perioden 1993-1998 finner studien inga signifikanta effekter. Studien finner således, i samma anda som Abowd et al. (2000), betydligt större effekter för den svenska arbetsmarknaden jämfört med tidigare amerikanska undersökningar.

En arbetsmarknad i förändring – Tidigare forskning

Lundborg och Skedinger (2014) är en av de senaste studierna genomförda på den svenska arbetsmarknaden. Dessutom fokuserar den på minimilönens påverkan på flyktingars sannolikhet till arbetslöshet, snarare än ungdomars. Studien använder sig av registerdata 1998-2007 som inkluderar information om personers härkomst. Gruppen av intresse är flyktingar inom 19-65 år. Jämförelsegrupp är unga inhemska arbetstagare inom ålder 19-21. För båda grupperna exkluderas egenföretagare och "white-collar"-arbetare då minimilöner inte är applicerbart på dessa grupper.

Data för löner är hämtad från svenska kollektivavtal inom branscherna hotell och restaurang, detaljhandel, verkstad, slakteri, bageri, byggsektorn och kommunal verksamhet. Dessa branscher utgör de mest väsentliga ur minimilön- och sysselsättningsaspekt och motsvarar ca 74 procent av det totala medlemskapet inom LO. För respektive kollektivavtal inom dessa branscher har den lägsta lönen för vuxna utan tidigare erfarenhet och jobb används. För ytterligare information om lönestruktur inom kollektivavtal se Skedinger (2008).

Efter avgränsningar kvarstår ca 300 000 flyktingar och 650 000 unga inhemska personer med koppling till jobbsektorn.

Den huvudsakliga modellen estimerar en elasticitet för manliga flyktingar att bli arbetslösa vid en 1-procentig höjning av minimilönen till 1,15. För kvinnliga flyktingar finner studien inga signifikanta effekter. För jämförelsegruppen, unga inhemska, är den estimerade elasticiteten för kvinnor ännu högre, 2,42 signifikant. För män finner studien inga

signifikanta effekter.

Studien genomför även motsvarande analys för subgrupper, då specifikt för flyktingar som härstammar ifrån icke-europeiska länder (Iran, Irak och Afrikas horn). Detta är således intressant för vår studie i och med att stora delar av de flyktingar som kommit till Sverige på senare år härstammar från liknande länder, exempelvis Syrien, Afghanistan och Irak. Elasticiteten för manliga flyktingar ökar vid denna specifikation från 1,15 till 1,44, effekten för kvinnliga flyktingar var dock fortfarande insignifikant. Begränsas även den tid som personerna varit i Sverige till kortare än 10 år ökar elasticiteten till 1,56 för män som härstammande från dessa länder. Motsvarande analys för manliga flyktingar från övriga länder ger inga signifikanta värden.

En annan intressant aspekt är att studien testar hur mycket utfallen påverkas av kontrollvariabler för regionala variationer, något vars utelämnande tidigare har kritiserats. De estimerade effekterna påverkas inte alls vid borttagande av dessa. Något som tyder på att de regionala variationerna är av liten betydelse för effekten av förändringar i minimilön med avseende på sysselsättning. Vad som istället påverkar resultaten avsevärt (mot 0) är industrivariationer. D.v.s. det finns stora variationer mellan olika branscher i hur mycket en förändring av minimilönen kan påverka flyktingars sysselsättning.

En arbetsmarknad i förändring – Tidigare forskning

Sammanfattande slutsatser litteraturstudie

Av genomförd litteraturstudie kan ett antal slutsatser observeras:

- På den amerikanska arbetsmarknaden är effekterna av ökade minimilöner små men i de flesta fall signifikanta.
- Effekterna är starkast för utsatta grupper, oftast exemplifierat i unga och tonåringar.
- Det tar tid för minimilöneförändringar att få effekt.
- I Europa verkar effekterna vara större, något som mest troligt beror på att minimilönenivåerna är betydligt högre jämfört med i USA.
- Införandet av lägre ingångslöner verkar ha större positiv effekt på sysselsättning än högre minimilöner har negativ effekt, något som mest troligt beror på anställningsskydd.
- För invandrargrupper är effekterna större, likt för tonåringar.
- Effekterna av minimilön verkar inte variera över regioner i Sverige, över branscher är dock variationen stor.

För sammanfattning av de elasticiteter som är mest intressanta ur ett svenskt arbetsmarknadsperspektiv, se Tabell 1.

En arbetsmarknad i förändring – Tidigare forskning

Tabell 1. Sammanfattning litteraturstudie.

Författare	Beskrivning	Elasticitet/Resultat
Neumark et al. (2007)	Uppemot 85 procent av studier på den amerikanska arbetsmarknaden finner negativa effekter på sysselsättningen av ökande minimilöner. Speciellt på längre sikt.	En ökad minimilön om 1% ger ca -0,2% till -0,7% i sysselsättning för utsatta grupper (tonåringar). Generellt effekt är ca -0,1% till -0,2%.
Abowd et al. (2000)	Effekten av ökade minimilöner i Frankrike jämfört med USA.	Ökade minimilöners negativa påverkan på sysselsättningen beror till stor del på minimilönernas nivåer, d.v.s. effekterna estimeras vara betydligt större i Frankrike (ett land likt Sverige med höga lägsta löner) än i USA.
Abowd et al. (1999)	Frankrike, 1982-1989, på nationell nivå	En ökad minimilön om 1% ger ca -0,8% (20-24 år) till -4,6% (25-30 år) i sysselsättning för män. För kvinnor är motsvarande effekt -1,2% (20-24 år) till -1,4% (25-30 år).
Neumark och Wascher (2004)	Internationellt, tonåringar, 1975-2000.	En ökad minimilön om 1% ger ca -0,2% i sysselsättning för tonåringar.
Bossler och Gerner (2016)	Tyskland, införandet av ett nationellt låglönegolv 2015.	En ökad minimilön om 1% ger ca -0,3% i sysselsättning på kort sikt generellt.
Skedinger (2002)	Sverige, både högre och lägre minimilönenivåer 1979-1991 i Hotell- och restaurangbranschen.	En ökad minimilön om 1% ökar sannolikheten för arbetslöshet med ca 0,6% generellt och 0,8% för tonåringar. En minskad minimilön om 1% minskar sannolikheten för arbetslöshet med ca 0,8% generellt och 0,6% för tonåringar.
Lundborg och Skedinger (2014)	Sverige, nationell nivå för flyktingar och utvalda branscher, 1998-2007.	En ökad minimilön om 1% ökar sannolikheten för arbetslöshet med ca 1,15% för manliga flyktingar; 1,44% för manliga flyktingar från Iran, Irak och Afrikas horn och 1,56% för manliga flyktingar från Iran, Irak och Afrikas horn <10 år i Sverige.

En arbetsmarknad i förändring – Vad säger företagen?

Efterfrågesidan

Lundborg och Skedinger (2014b) genomför även en survey för att framförallt undersöka företags efterfrågan på flyktingar givet minskade minimilönenivåer.

Mer än 1 800 arbetsgivare bestående av ett representativt urval svarade på frågor angående anställning av flyktingar. Frågeformuläret skickades ut till både privata och offentliga aktörer inom de låglönebranscher som beskrivs i Lundborg och Skedinger (2014) samt grossisthandel, skogsindustrin och elektriker.

Ca 60 procent av tillfrågade företag hade nu eller tidigare haft en anställd flykting. I genomsnitt var 7 flyktingar anställda per företag vilket motsvarade ca 3,5 procent av det totala antalet anställda. Av de anställda flyktingarna hade ca 60 procent lågkvalificerade arbeten. Ca 30 procent av de anställda flyktingarna hade också den lägsta möjliga lönen enligt kollektivavtalet.

Om minimilönens nivå överstiger den anställdes produktivitet kan det förmodas innebära en barriäreffekt för flyktingar att komma in på arbetsmarknaden. För att utveckla detta antagande fick respondenterna frågan om 20 procent lägre minimilöner enligt kollektivavtalet för utsatta grupper (unga inhemska arbetstagare och flyktingar) skulle påverka antalet anställda svarade ca hälften att det skulle leda till en ökning. Majoriteten av respondenterna menade dock på att ökningen

skulle vara liten. Endast 7 procent av de tillfrågade ansåg att ökningen skulle vara stor eller mycket stor.

För att gräva ytterligare i denna frågan inkluderar de även en regressionsanalys som kontrollerar för variabler som kan påverka utfallet. Resultaten visar att desto högre andel av de anställda som var flyktingar, samt desto högre andel av dessa som var anställda på minimilön, desto starkare var stödet för att lägre minimilöner skulle leda till högre sysselsättningseffekter. Enligt undersökningen fanns det också en viss motvillighet till att minska lönen för nyanställda lågkvalificerade arbetare. Ca en tredjedel höll med om antagandet att en sänkning av minimilönen skulle kunna påverka dessa arbetares produktivitet.

Vad är enkla jobb?

En arbetsmarknad i förändring – Vad är enkla jobb?

Vad är ett enkelt jobb?

Yrkeskategorier delas enligt ISCO-08 upp efter olika ”skill-levels”, eller kvalifikationskrav, i fyra klasser. Dessa har av SCB översatts till svenska förhållanden och listas nedan:

- Klass 1: Elementär utbildning på grundskolenivå. Översatt till svenska förhållanden innebär det inga eller låga formella utbildningskrav
- Klass 2: Utbildningar på gymnasial nivå samt eftergymnasiala utbildningar kortare än 2 år
- Klass 3: Praktiska eller yrkesspecifika eftergymnasiala utbildningar om 2-3 år
- Klass 4: Teoretiska eller forskarförberedande eftergymnasiala utbildningar samt forskarutbildningar om minst 3 år, normalt 4 år eller längre.

I Tabell 2 nedan presenteras en lista över de yrken som enligt svensk yrkesklassificering SSYK 2012 har kopplats ihop med ovan definition av Klass 1. Totalt motsvarar det 16 olika yrkesgrupper specificerade på 4-siffernivå. Dessa uppgick till ca 220 000 anställda 2014 i åldrarna 16-64, med en viktad medianmånadslön på ca 22 200 kronor respektive en viktad månadslön i den lägsta 10e percentilen på ca 18 900 kronor.

Internationell jämförelse av enkla jobb

Genom att tillämpa en internationell standard för definitionen av enkla jobb tillåts också en internationell jämförelse av andelen enkla jobb i relation till totalt antal anställda genomföras. I Figur 3 nedan presenteras dessa andelar för Sverige samt ett antal andra europeiska länder.

Vad som framgår är att Sverige har en mycket låg andel enkla jobb (ca 5 procent) jämfört med resterande länder. Endast Norge och Schweiz har en lägre andel enkla jobb. Denna nivå kan också jämföras med exempelvis Tyskland ca 8 procent, Danmark ca 11 procent, EU28 i genomsnitt ca 9 procent eller Euroområdet i genomsnitt ca 10 procent.

En arbetsmarknad i förändring – Vad är enkla jobb?

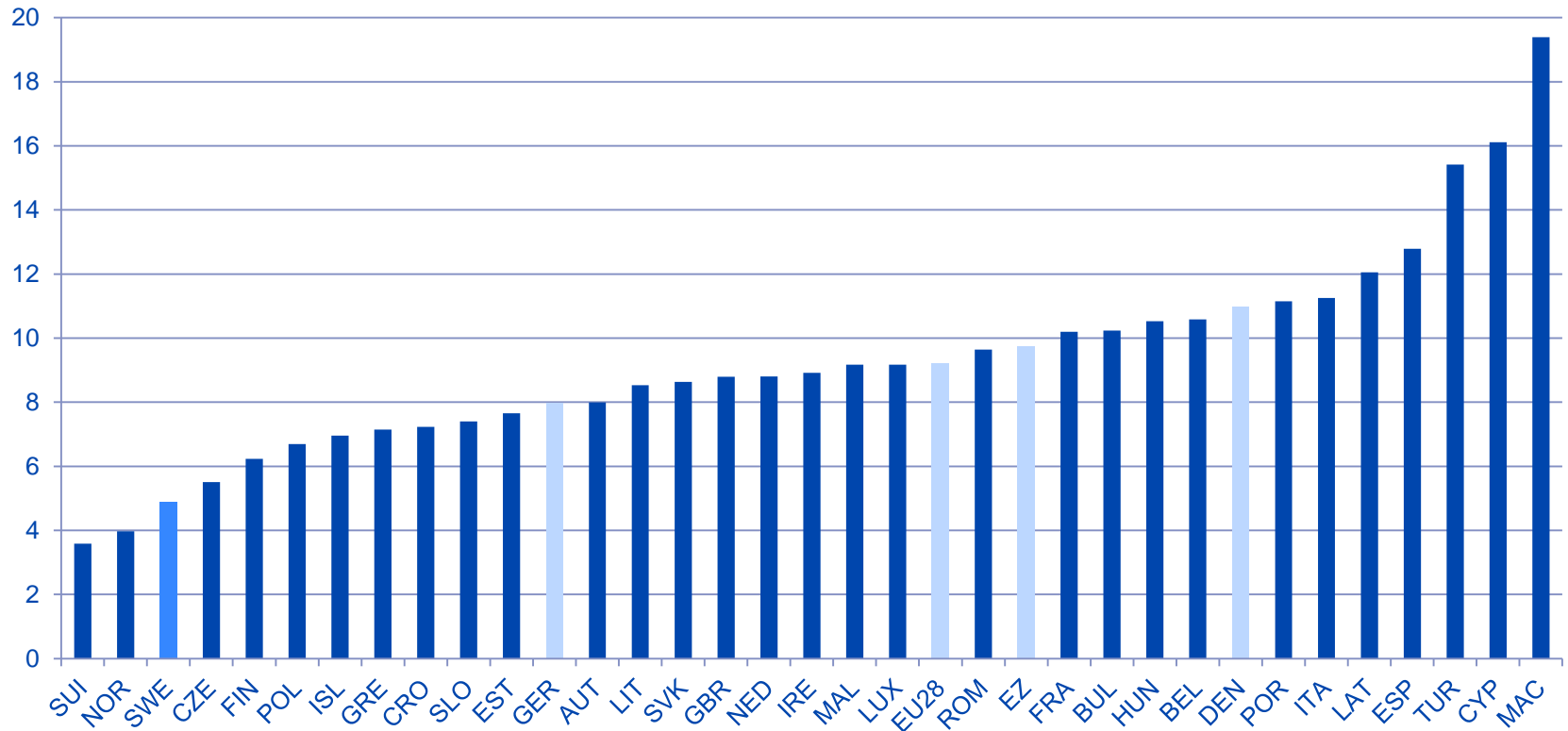
Tabell 2. Lista över Klass 1 yrken, antal anställda i riket, medianlön och lön i 10:e percentilen. SSK 2012 16-64 år, dagbefolkning. 2014.

Yrken	Antal anställda 2014	Medianlön 2014	10:e percentilen 2014
9111 Städare	69 081	21 700	19 000
9119 Övrig hemservicepersonal m.fl.	1 538	19 400	18 800
9120 Bilreconditionerare, fönsterputsare och övriga rengöringsarbetare	3 529	22 000	17 800
9210 Bärplockare och plantörer m.fl.	2 600	20 300	18 100
9310 Grovarbetare inom bygg och anläggning	5 076	26 900	..
9320 Handpakterare och andra fabriksarbetare	12 606	23 300	18 800
9331 Hamnarbetare	2 693	33 700	27 900
9332 Ramppersonal, flyttkarlar och varupåfyllare m.fl.	4 190	25 300	..
9411 Pizzabagare m.fl.	2 296	..	..
9412 Restaurang- och köksbiträden m.fl.	61 014	21 500	17 900
9413 Kafé- och konditoribiträden	5 602	20 700	16 400
9520 Torg- och marknadsförsäljare	121	..	..
9610 Renhållnings- och återvinningsarbetare	8 379	25 100	22 800
9621 Reklamutdelare och tidningsdistributörer	6 961	26 300	22 300
9622 Vaktmästare m.fl.	7 148	22 800	..
9629 Övriga servicearbetare	24 317	20 800	18 400
Summa / Viktat medelvärde	217 151	22 243	18 864

Källa: SCB

En arbetsmarknad i förändring – Vad är enkla jobb?

Figur 3. Andel sysselsatta i enkla jobb i förhållande till totalt antal sysselsatta, 2015, 15-64 år.

Källa: Eurostat

Sysselsättnings- effekter av ingångslöner

En arbetsmarknad i förändring – Sysselsättningseffekter av ingångslöner

Estimerade effekter av ingångslöner

Genom att koppla resultaten från litteraturstudien till statistiken över enkla jobb kan på så vis en simulering genomföras av hur förändrade nivåer av lägstalöner (eller införandet av ingångslöner) kan påverka sysselsättningen.

Denna rapport utgår från tre olika elasticitetsgrupper. Dessa består av:

- *Låg alternativ, 0,3* – Generell elasticitet, vilket inte specifikt kopplas till någon subgrupp och som refererar till höga generella nivåer i amerikansk forskning samt de kortsiktiga nivåerna i Bossler och Gerner (2016).
- *Medel alternativ: Utsatta grupper, ungdomar och tonåringar, 0,8-1,2* – Refererar till höga nivåer för subgruppen i amerikansk forskning samt Skedinger (2002) och Abowd et al. (1999).
- *Hög alternativ: Utsatta grupper, invandrare, 1,2-1,6* – Refererar till Lundborg och Skedinger (2014).

Elasticiteterna skall tolkas som procentuell förändring i sysselsättning med avseende på 1 procent lägre lägstalön. Elasticiteterna är generella för alla lågkvalificerade yrken och varierar inte över bransch. De är även linjära och inkluderar ej verken avtagande eller ökande effekt över tid eller storlek. Elasticiteterna bygger också på omvända negativa effekter av ökade minimilöner då forskningsutbudet av lägre minimilöner är begränsat.

I Tabell 3, kolumn 3, presenteras resultatet av tillämpade elasticiteter i form av antal anställda som kan tillkomma vid införandet av en ingångslön motsvarande 10 procent lägre lön än nuvarande generella lägstalöner. Dessa resultat skall tolkas enskilt som antingen en generell sänkning eller riktade insatser och utgår från en arbetsmarknad utan restriktioner på utbud och efterfrågan.

Simuleringen uppskattar att för låg alternativet, som tillämpar den generella elasticiteten, skulle införandet av ingångslöner kunna skapa ca 6 500 jobb. För de enskilda riktade insatserna mot de två

subgrupperna estimeras 15 000 – 26 000 nya jobb för ungdomar respektive 26 000 – 35 000 nya jobb för invandrare, beroende på specifikationer.

Motsvarande metod för 20 procent lägre löner än nuvarande generella lägstalöner presenteras i Tabell 3, kolumn 4. Resultaten är enligt tidigare linjära och ger 13 000 jobb för låg alternativet, 30 000 – 52 000 för medel alternativet och 52 000 – 70 000 i hög alternativet.

Estimerade effekter av ingen arbetsgivaravgift

I kolumn 4 estimeras en alternativ modell där arbetsgivaravgifterna avskaffas för nya enkla jobb. Denna modell är vanligt förekommande i debatten gällande ökad sysselsättning för framförallt utsatta grupper.

En sådan lösning kan vara vidimerad ur ett perspektiv där utbud och efterfrågan inte är oändligt. Med det sagt kan således för låg reallön efter skatt i relation till bidragsnivåer skapa en risk att utbudet av arbetskraften inte är tillräckligt stort för att fylla den ökade efterfrågan vid nya lägre lönenivåer. Det vill säga incitamentet att börja arbeta är för lågt.

En arbetsmarknad i förändring – Sysselsättningseffekter av ingångslöner

Tabell 3. Effektöversikt av ingångslöner på sysselsättning, riksnivå. Avrundade resultat.

Elasticitet	Storlek	Ökning av antal anställda vid införandet av ingångslön (10 procent lägre än nuvarande generell lägsta lön)	Ökning av antal anställda vid införandet av ingångslön (20 procent lägre än nuvarande generell lägsta lön)	Exkludering av arbetsgivaravgiften, motsvarande en sänkning av lönekostnader med ca 23 procent.
Låg alternativ	0,3	6 500	13 000	15 000
Medel alternativ: Utsatta grupper, ungdomar och tonåringar	0,7-1,2	15 000 – 26 000	30 000 - 52 000	35 000 – 60 000
Hög alternativ: Utsatta grupper, invandrare	1,2-1,6	26 000 – 35 000	52 000 - 70 000	60 000 – 80 000

En arbetsmarknad i förändring – Sysselsättningseffekter av ingångslöner

En sådan lösning skulle därmed innebära att den totala lönekostnaden för nya enkla jobb minskar med ca 23 procent. En minskad lönekostnad av denna nivå estimeras enskilt leda till ca 15 000 nya jobb för den generella modellen, 35 000 – 60 000 nya jobb för ungdomar alternativt 60 000 – 80 000 nya jobb för invandrare.

Regionala effekter av ingångslöner

Ovan presenterad statistik över antalet anställda i enkla jobb kan vidare brytas ner på regional nivå. Därmed tillåts även en länsvis indelning genomföras av hur de estimerade antalet nya enkla jobb fördelas över riket, givet att fördelningen förblir oförändrad. Resultaten för läns specifika effekter presenteras i Tabell 4 nedan för införandet av en ingångslön motsvarande 10 procent lägre löner än nuvarande lägсталöner. Respektive 23 procent lägre löner än nuvarande lägсталöner i Tabell 5.

Störst andel enkla jobb estimeras föga förvånande skapas i de tre storstadslänen då dessa står för stora delar av arbetsmarknaden. Totalt estimeras 54 procent av de nya enkla jobben att skapas här. Andra län med höga andelar enkla jobb är exempelvis Jönköpings län och Östergötlands län med 4 procent vardera.

Vad som bör beaktas är att dessa resultat baseras på 2014 års fördelning av i Sverige identifierade enkla jobb. Som tidigare nämnt har Sverige internationellt sett en mycket låg andel enkla jobb, något som även innefattar olika typer av

enkla jobb och inte bara andel anställda. Därmed kan det anses rimligt att nya enkla jobb kan tillkomma i branscher där det ännu inte finns några registrerade enkla jobb i Sverige 2014. Var dessa jobb sedan lokaliseras i riket är utanför denna rapportens omfattning men kommer bero på de förutsättningar som finns i respektive län.

Ett alternativt tankesätt är att inte nödvändigtvis utgå från modellen att de nya enkla jobben etablerar sig där störst andel finns idag. I WSP (2016) "Regionernas kamp" illustreras andel sysselsatta födda utanför EU/EFTA 2014 efter län. Av tabellen framkommer det att länen Gävleborg och Blekinge har lägst andel sysselsatta ca 40 procent medan Stockholm har högst, över 60 procent. I län med lägst andel sysselsatta bör således också störst potential för förbättringar finnas. Således kan en alternativ etableringsmodell vara att de nya enkla jobben istället kan inrättas i län med störst förbättringspotential.

En arbetsmarknad i förändring – Sysselsättningseffekter av ingångslöner

Tabell 4. Effektöversikt av ingångslön (10 procent lägre än nuvarande lägsta lön) på sysselsättning, länsnivå. Avrundade resultat.

Län	Antal anställda 2014	Låg alternativ	Medel alternativ: Utsatta grupper, ungdomar och tonåringar	Hög alternativ: Utsatta grupper, invandrare
Blekinge län	3 300	100	200 – 400	400 – 500
Dalarnas län	5 900	200	400 – 700	700 – 1 000
Gotlands län	1 400	0	100 – 200	200 – 200
Gävleborgs län	6 000	200	400 – 700	700 – 1 000
Hallands län	6 700	200	500 – 800	800 – 1 100
Jämtlands län	2 900	100	200 – 400	400 – 500
Jönköpings län	8 000	200	600 – 1 000	1 000 – 1 300
Kalmar län	5 000	100	300 – 600	600 – 800
Kronobergs län	4 100	100	300 – 500	500 – 700
Norrbottnens län	6 300	200	400 – 800	800 – 1 000
Skåne län	27 400	800	1 900 – 3 300	3 300 – 4 400
Stockholms län	52 300	1 600	3 700 – 6 300	6 300 – 8 400
Södermanlands län	5 200	200	400 – 600	600 – 800
Uppsala län	6 800	200	500 – 800	800 – 1 100
Värmlands län	5 800	200	400 – 700	700 – 900
Västerbottens län	5 800	200	400 – 700	700 – 900
Västernorrlands län	5 100	200	400 – 600	600 – 800
Västmanlands län	5 100	200	400 – 600	600 – 800
Västra Götalands län	38 300	1 100	2 700 – 4 600	4 600 – 6 100
Örebro län	6 000	200	400 – 700	700 – 1 000
Östergötlands län	9 300	300	600 – 1 100	1 100 – 1 500

En arbetsmarknad i förändring – Sysselsättningseffekter av ingångslöner

Tabell 5. Effektöversikt av ingångslön (23 procent lägre än nuvarande lägsta lön, motsvarande slopad arbetsgivaravgift) på sysselsättning, länsnivå. Avrundade resultat.

Län	Antal anställda 2014	Låg alternativ	Medel alternativ: Utsatta grupper, ungdomar och tonåringar	Hög alternativ: Utsatta grupper, invandrare
Blekinge län	3 300	200	500 – 900	900 – 1 200
Dalarnas län	5 900	400	1 000 – 1 600	1 600 – 2 200
Gotlands län	1 400	100	200 – 400	400 – 500
Gävleborgs län	6 000	400	1 000 – 1 600	1 600 – 2 200
Hallands län	6 700	500	1 100 – 1 800	1 800 – 2 500
Jämtlands län	2 900	200	500 – 800	800 – 1 100
Jönköpings län	8 000	600	1 300 – 2 200	2 200 – 2 900
Kalmar län	5 000	300	800 – 1 400	1 400 – 1 800
Kronobergs län	4 100	300	700 – 1 100	1 100 – 1 500
Norrbottnens län	6 300	400	1 000 – 1 700	1 700 – 2 300
Skåne län	27 400	1 900	4 400 – 7 600	7 600 – 10 100
Stockholms län	52 300	3 600	8 400 – 14 400	14 400 – 19 300
Södermanlands län	5 200	400	800 – 1 400	1 400 – 1 900
Uppsala län	6 800	500	1 100 – 1 900	1 900 – 2 500
Värmlands län	5 800	400	900 – 1 600	1 600 – 2 100
Västerbottens län	5 800	400	900 – 1 600	1 600 – 2 200
Västernorrlands län	5 100	400	800 – 1 400	1 400 – 1 900
Västmanlands län	5 100	400	800 – 1 400	1 400 – 1 900
Västra Götalands län	38 300	2 600	6 200 – 10 600	10 600 – 14 100
Örebro län	6 000	400	1 000 – 1 700	1 700 – 2 200
Östergötlands län	9 300	600	1 500 – 2 600	2 600 – 3 400

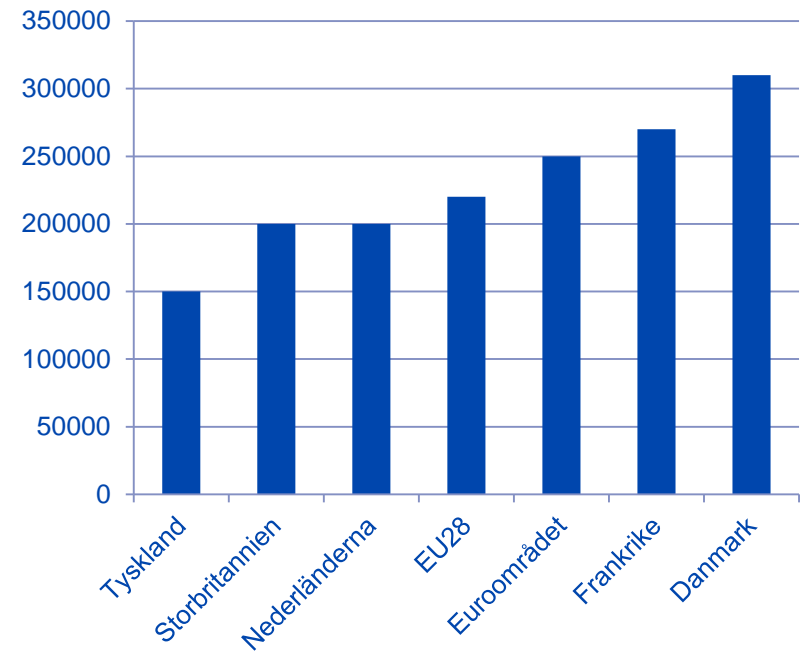
En arbetsmarknad i förändring – Sysselsättningseffekter av ingångslöner

Internationell jämförelse

En tredje alternativ modell är att utgå från internationella nivåer av andelen enkla jobb i relation till totalt antal anställda. För att andelen enkla jobb i Sverige skall uppgå till 8 procent av antalet anställda (tyska nivåer) skulle det behövas ca 150 000 nya enkla jobb.

I Figur 4 presenteras ett urval av länder och de ytterligare antal enkla jobb som skulle behövas på den svenska arbetsmarknaden för att Sverige skulle ha motsvarande andel enkla jobb som respektive land.

Figur 4. Ytterligare antal enkla jobb som behövs för att Sverige skall nå upp till respektive lands andelar av totalt antal sysselsatta.

Källa: Eurostat och WSPs beräkningar

En arbetsmarknad i förändring – Sysselsättningseffekter av ingångslöner

Denna rapport estimerar möjliga effekter av införandet av en ingångslön, respektive exkluderingen av arbetsgivaravgifter, på enkla jobb. Resultaten visar på tydliga effekter men att dessa kan variera relativt brett beroende på om insatserna är riktade mot specifika subgrupper eller generellt över arbetsmarknaden. Det finns dock en mängd aspekter som kan påverka utgången som bör belysas.

Ytterligare effekter

Effekter utgår från en strikt avgränsning att det endast är i de yrken med Kvalifikationsklass 1 som ingångslöner skall införas. Det bör dock finnas utrymme för att även innefatta utvalda yrken i Kvalifikationsklass 2 där ingångslön är

En annan aspekt som skulle kunna leda till fler antal enkla jobb är att den absoluta majoriteten av forskningen gällande minimilöners effekt på sysselsättningen mäter negativa effekter givet ökade minimilöner. Denna rapport estimerar istället det omvända och utgår från antagandet att effekterna är lika stora åt motsatt håll. Så behöver inte vara fallet. Exempelvis visar Skedinger (2002) att de generella positiva effekterna av lägre minimilöner på sysselsättningen är större än ökade minimilöners negativa effekter på sysselsättningen. Detta beror mest troligt på anställningsskydd och att det således är enklare att anställa än att avskeda. Därmed kan det finnas anledning att tro att effekterna är underskattade.

Det finns även möjlighet för adderade effekter som ej beaktats. I denna rapport estimeras framförallt riktade

insatserna enskilt för olika subgrupper. Om införandet av en ingångslön skulle ske för exempelvis både ungdomar och invandrare kan sysselsättningseffekterna bli ännu större. Det bör dock tas i åtanke att överlappande kan förekomma.

Svårigheter

Den estimerade modellen förutsätter att arbetsmarknaden inte begränsas av utbud och efterfrågan på arbetskraft. Så är självklart inte fallet. Som tidigare nämnt kan det finnas risk att minska incitamentet att arbeta om relationen mellan reallön efter skatt och bidragsinkomst är för liten (reservationslöner), något som kan begränsa utbudet och i sin tur effekterna.

Företagens efterfrågan är inte heller den giventillämpningsbar. På så vis kan effekterna utökas genom att inkludera ett större utbud av tjänster.. Bland annat visar Lundborg och Skedinger (2014b) att endast 7 procent av företagen trodde på en stor ökning av antalet anställda givet 20 procent lägre lön. Enligt undersökningen var också en tredjedel oroliga att det skulle leda till lägre produktivitet hos de nyanställda.

Om ingångslöner skall införas behövs tålmod. Enligt tidigare forskning finns det mycket som pekar på att det tar tid för varierade lönerna att få effekt. Men att effekter finns kan tydligt synliggöras i exempelvis Tyskland där den ökade lönespridningen närmare fördubblade sysselsättningsnivån för lågproduktiva över en 20-års period.

En arbetsmarknad i förändring – Sysselsättningseffekter av ingångslöner

Till sist inkluderar denna rapport inget antagande om att riktade insatser mot utsatta subgrupper kan leda till undanträngning vilket i sin tur kan begränsa effekten på sysselsättning.

Fortsatt arbete

Enligt Lundborg och Skedinger (2014) verkar det inte vara så att effekterna varierar över regioner i Sverige. Däremot finns det stora variationer över branscher. För att således kunna specificera utfallet av förändrade lägstalöner på sysselsättning ytterligare bör enskilda elasticiteter tilldelas respektive bransch. Det skulle i sin tur kunna ge en fördjupad insikt i hur de nya jobben fördelar sig över branscher samt var i riket dessa har störst möjlighet att lokaliseras.

Referenser

Referenser

Abowd, J. M., F. Kramarz och D. N. Margolis (1999), "Minimum Wages and Employment in France and the United States." Working Paper 6996. National Bureau of Economic Research.

Allegretto, S. A., A. Dube och M. Reich (2011), "Do Minimum Wages Really Reduce Teen Employment? Accounting for Heterogeneity and Selectivity in State Panel Data", *Industrial Relations*, Vol. 50, No. 2, April, s. 205-240.

Arbetsförmedlingen (2016), <http://www.arbetsformedlingen.se/Om-oss/Om-Arbetsformedlingen/Etablering-av-nyanlanda/Etableringsuppdraget-i-siffror.html>.

Arbetsmarknadsekonomiska rådet (AER) (2016), "Arbetsmarknadsekonomisk rapport – Dags för större lönespridning?"

Bazen, S. och V. Marimoutou (2002), "Looking for a Needle in a Haystack? A Re-examination of the Time Series Relationship between Teenage Employment and Minimum Wages in the United States" *Oxford Bulletin of Economics and Statistics*. Vol. 64, Supplement, s. 699-725.

Bossler, M. och H-D. Gerner (2016), "Employment effects of the new German minimum wage", IAB Discussion Paper 10/2016.

Burda, M. (2016), "The German Labor Market Miracle, 2003 - 2015: An Assessment", SFB 649 Discussion Paper 2016-005.

Campolieti, M., T. Fang och M. Gunderson (2005), "Minimum Wage Impacts on Youth Employment Transitions, 1993-1999", *Canadian Journal of Economics*. Vol. 38, No. 1 (February), s. 81-104.

Card, D. och A. B. Krueger (1995), "Myth and Measurement: The New Economics of the Minimum Wage", Princeton, NJ: Princeton University Press.

Dube, A., T. W. Lester och M. Reich (2010), "Minimum Wage Effects Across State Borders: Estimates Using Contiguous Counties", *Review of Economics and Statistics*, Vol. 92, No. 4, s. 945-64.

Eurostat (2015), Population by educational attainment level; Upper secondary, post-secondary non-tertiary and tertiary education (levels 3-8).

Keil, M., D. Robertson och J. Symons (2001), "Minimum Wages and Employment" CEPR Working Paper No. 497.

Lundborg, P. och P. Skedinger (2014), "Minimum wage and the integration of refugee immigrants", IFN Working paper 1017.

Lundborg, P. och P. Skedinger (2014b), "Employer attitudes towards refugee immigrants", IFN Working paper 1025.

Neumark, D. (2001), "The Employment Effects of Minimum Wages: Evidence from a Prespecified Research Design." *Industrial Relations*, Vol. 40, No. 1, s. 121-44.

Referenser

Neumark, D. och W. Wascher (2004), "Minimum Wages, Labor Market Institutions, and Youth Employment: A Cross-National Analysis", *Industrial and Labor Relations Review*, Vol. 57, No. 2, s. 223-48.

Neumark, D., J. M. I. Salas och W. Wascher (2013), "Revisiting the minimum wage-employment debate: Throwing out the baby with the bathwater?" NBER Working Paper 18681.

Sabia, J. J. (2006), "The Effect of Minimum Wage Increases on Teenage, Retail, and Small Business Employment", University of Georgia.

Skedinger, P. (2002), "Minimum wage and employment in Swedish hotels and restaurants", IFAU Working paper 2002:18.

Skedinger, P. (2010), "Sweden: A minimum wage model in need of modification?" IFN Working paper 774.

Williams, N. och J. A. Mills (2001), "The Minimum Wage and Teenage Employment: Evidence from Time Series", *Applied Economics*. Vol. 33, No.3, s. 285-300.

Zavodny, M. (2000), "The Effect of the Minimum Wage on Employment and Hours", *Labour Economics*. Vol. 7, No. 6, s. 729-750.